Καρατζάς Δημήτρης icsd13072 Λάζαρος Απόστολος icsd13096

1η ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

<u>ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ</u>

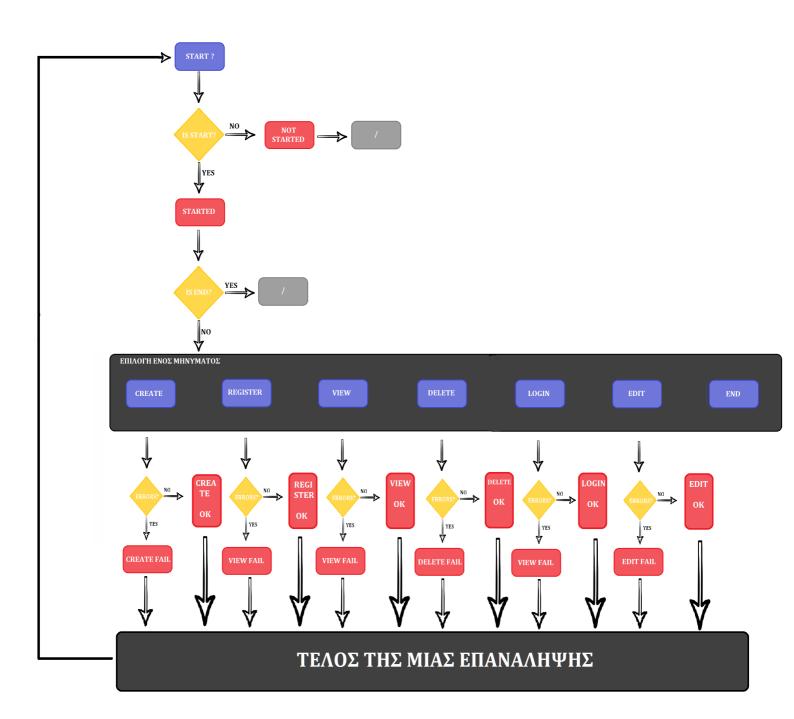
Α) ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Την εφαρμογή την υλοποιήσαμε χρησιμοποιόντας το πρόγραμμα NetBeans. Για την υλοποίηση της, έχουμε δημιουργήσει 2 projects, ένα για τον **client** και ένα για τον **server**. Επειδή συνδέονται πολλοί clients ταυτόχρονα στον server, χρησιμοποιήσαμε νήματα για να το επιτρέψουμε αυτό. Ο server και ο client επικοινωνούν μέσω Java sockets και τέλος ο server είναι αυτός που έχει τη λίστα με τους εγγεγραμμένους χρήστες.

B) ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ CLIENT KAI SERVER

Το πρωτόκολλο είναι το εξής: Πρώτα ο client πρέπει να ξεκινήσει τη σύνδεση, έτσι στέλνει ένα μήνυμα START. O server αποκρίνεται με STARTED. Άν ο client δε στείλει START αρχικά, τότε ο server στέλνει μήνυμα NOT STARTED και διακόπτει τη σύνδεση. Άν ο client θέλει να εισάγει κάποια ανακοίνωση, διαγράψει ή τροποποιήσει (δικιά του μόνο) πρέπει να ταυτοποιηθεί οπότε πρέπει να κάνει login. Δίνεται η δυνατότητα να κάνει register αν δεν έχει ήδη εγγεγραφεί. Για αυτό στέλνει ένα μήνυμα LOGIN ή REGISTER. O server θα απαντήσει με LOGIN OK ή LOGIN FAIL στη περίπτωση του login και REGISTER OK ή REGISTER FAIL αντίστοιχα. Στη συνέχεια ο χρήστης έχει 4 επιλογές (διαγραφή/δημιουργία/τροποποίηση/ανάγνωση ανακοινώσεων, αν δεν έχει κάνει login μπορεί μόνο να διαβάσει) οπότε και θα στείλει τα μηνύματα DELETE, CREATE, EDIT, VIEW αντίστοιχα. Πάλι θα υπάρχουν αντίστοιχα ΟΚ και FAIL μηνύματα για τις παραπάνω 4 ενέργειες. Πέρα από αυτές τις ενέργειες, ο client μπορεί να στείλει και το μήνυμα END ώπου ο server θα διακόψει τη σύνδεση (δε θα στείλει στον client μήνυμα μετά). Κάθε μήνυμα θα περιέχει το μήνυμα και κάποια πληροφορία που χρειάζεται να σταλεί για το συγκεκριμένο μήνυμα εκτός από τα END, START, STARTED και NOT STARTED, π.χ για το LOGIN θα σταλούν τα στοιχεία χρήστη, για το **VIEW** θα σταλούν οι 2 ημερομηνίες (στον σερβερ) που ο χρήστης επιθυμεί να δει ανακοινώσεις στο διάστημα αυτό, ενώ για το VIEW ΟΚ θα σταλούν οι ανακοινώσεις αυτές στον client κτλ. Η διαδικασία επαναλαμβάνεται μέχρις ώτου ο Client να στείλει μήνυμα END. Το πρωτόκολλο φαίνεται στην παρακάτω εικόνα, ώπου με **Μπλε** πλαίσιο είναι τα μηνύματα του Client, με **Κόκκινο** πλαίσιο του server κα με **Γκοι** ο τερματισμός της σύνδεσης.

(Σημείωση: Το μήνυμα **STARTED** του server είναι το μήνυμα με το οποίο ο server περιμένει κάποιο μήνυμα από τον client, δηλαδή μετά από αυτό το μήνυμα ξεκινάει η ανταλλαγή χρήσιμων δεδομένων. Επίσης στην εικόνα το μήνυμα "**STARTED**?" ειναι το μήνυμα με το οποίο ο client θέλει να ξεκινήσει τη σύνδεση, και αυτό αναμένει ο server, όμως δεν ξέρει ο server ακόμα αν είναι **START** οπότε πρέπει να ελεγχθεί. Τέλος, η εικόνα φαίνεται μόνο με zoom επειδή είναι πολύ μεγάλη και δε χωρούσε αλλιώς, εκτός και αν είχαμε παραπάνω από μια εικόνα ώπου δε θα φαινόταν όλο το πρωτόκολλο.)

Γ) ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Συνθήκες ανταγωνισμού εντοπίζονται μόνο όταν χρησιμοποιούμε νήματα. Συνθήκη ανταγωνισμού είναι όταν δύο ή παραπάνω νήματα προσπαθούν να γράψουν στο ίδιο στοιχείο ταυτόχρονα και έτσι έχουμε απρόσμενα αποτελέσματα, διότι το λειτουργικό σύστημα θα αποφασίσει τον χρονοπρογραμματισμό, οπότε δεν είναι προβλέψιμο το αποτέλεσμα. Για να το αντιμετωπίσουμε αυτό πρέπει να συγχρονίσουμε τα νήματα. Στη Java ο συγχρονισμός γίνεται με τη λέξη κλειδί synchronized. Όταν συγχρονίζουμε ένα κομμάτι κώδικα, αυτό σημαίνει πως κανένα άλλο νήμα της κλάσης αυτής δε μπορεί να χρησιμοποιήσει το τμήμα αυτό, παρα μόνο το νήμα που τρέχει τώρα (δηλαδή δεν επιτρέπουμε παραλληλία, το αντίθετο από αυτό που πετυχαίνουμε με νήματα, οπότε πρέπει να το εφαρμόζουμε μόνο εκεί που πρέπει). Έτσι, πρέπει να δηλώσουμε τα τμήματα κώδικα ως synchronized που υπάρχει πιθανότητα δυο νήματα να κάνουν ταυτόχρονα write σε έναν κοινό πόρο, οπότε στην άσκηση αυτή συγχρονίσαμε τα τμήματα κώδικα που:

- Κάνουν διαγραφή κάποιας ανακοίνωσης.
- Κάνουν εισαγωγή κάποιας ανακοίνωσης.
- Κάνουν εισαγωγή κάποιου χρήστη (register).
- **Τροποποιούν** κάποια ανακοίνωση.

Παραπάνω λεπτομέρεις φαίνονται και στα σχόλια του κώδικα του server.

Δ) ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ

- Δεν έχουμε βάλει Log out button για αποσύνδεση, διότι υποθέσαμε πως ένας χρήστης όταν κλείσει την εφαρμογή (το JFrame δηλαδή) θα θέλει να αποσυνδεθεί, οπότε τη στιγμή που πατιέται το κουμπί του παραθύρου ενεργοποιείται listener για αποσύνδεση του client και κλείσιμο socket και streams. Υπάρχει έλεγχος για το αν είναι Logged in, δηλαδή αν πατήσει το κουμπί και δεν είναι logged in, η εφαρμογή απλώς κλείνει τη σύνδεση και δεν προσπαθεί να κάνει log out έναν χρήστη που δεν είναι logged in.
- Ο σερβερ κανονικά πρέπει να αποθηκεύει τα δεδομένα του σε κάποιο μέσο που διατηρεί τα δεδομένα ακόμα και μετά το κλείσιμο, π.χ κάποια Βάση Δεδομένων. Εμείς χρησιμοποίησαμε Java ArayLists που δεν το κάνουν αυτό (δηλαδή χάνονται τα δεδομένα μετά το κλείσμο, αφού τα ArrayLists δουλεύουν στη RAM) που για έναν σερβερ δεν είναι καλή λύση, αλλά για απλότητα κάναμε αυτή τη παραδοχή.

Ε) ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Server: Η εφαρμογή του server ξεκινάει και λειτουργεί αυτόματα, δεν χρειάζεται κάποια συγκεκριμένη διευκρίνιση.

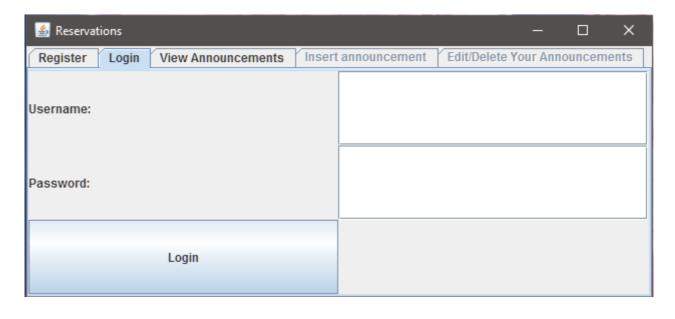
Client: Ο Χρήστης της εφαρμογής πρέπει να δημιουργήσει λογαριασμό για να μπορεί να δημιουργήσει, τροποποιήσει και να διαγράψει κάποια (δικιά του μόνο) ανακοίνωση, εκτός από τους administrators οι οποίοι μπορούν να κάνουν τις παραπάνω ενέργειες σε οποιαδήποτε ανακοίνωση. Άν ο χρήστης επιθυμεί να αναζητήσει ανακοινώσεις, δε χρειάζεται να υπάρχει λογαριασμός. Συγκεκριμένα:

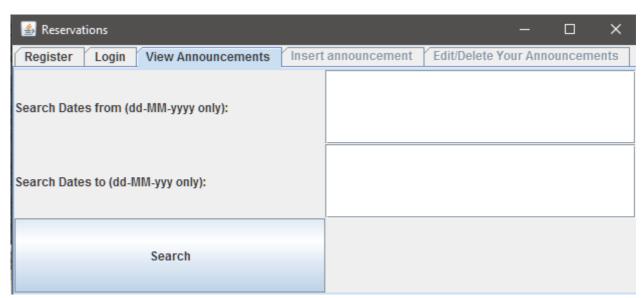
- **Register:** Επιλογή της καφτέλας για register και εισαγωγή των στοιχείων χρήστη. Συγκεκριμένα username, password, όνομα και επίθετο. Άν το username υπάρχει ήδη στη βάση του σερβερ τότε δεν επιτρέπεται το register.
- **Login:** Επιλογή της καρτέλας και εισαγωγή username και password. Άν o server ελέγξει τα στοιχεία και όντως είναι σωστά, τότε επιτρέπει το login.
- Εισαγωγή ανακοίνωσης: Η καρτέλα αυτή ενεργοποιείται μόνο όταν γίνει επιτυχημένα το login. Εδώ ο χρήστης γράφει την ανακοίνωση του, και πατώντας το κουμπί στο κάτω μέρος του παραθύρου στέλνει την ανακοίνωση στον σερβερ.
- Διαγραφή/Εισαγωγή ανακοίνωσης: Η καρτέλα είναι μια για εισαγωγή και διαγραφή. Πρώτα ο server στέλνει τη λίστα με τις ανακοινώσεις για τον χρήση αυτόν. Έπειτα ο χρήστης μπορεί να επιλέξει το checkbox δίπλα από κάθε ανακοίνωση για να τις διαγράψει. Εφόσον σιγουρευτεί για τις επιλογές του, πατάει το κουμπί διαγραφής για να διαγραφούν οι ανακοινώσεις. Για να τροποποιήσει τις ανακοινώσεις, απλά επιλέγει όποια ανακοίνωση θέλει και γράφει σε αυτή το αλλαγμένο κείμενο. Πατώντας το αντίστοιχο κουμπί της τροποποίησης θα τροποποιηθούν οι ανακοινώσεις.

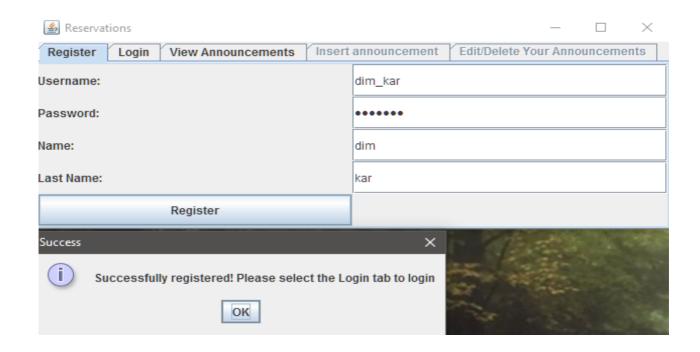
Ο χρήστης της εφαρμογής δε χρειάζεται να πατήσει κάποιο κουμπί για Logout. Κλείνοντας το παράθυρο της εφαρμογής, η εφαρμογή τον κάνει αυτόματα Logout ή απλά κλείνει την εφαρμογή αν ο χρήστης δεν έχει συνδεθεί ακόμα.

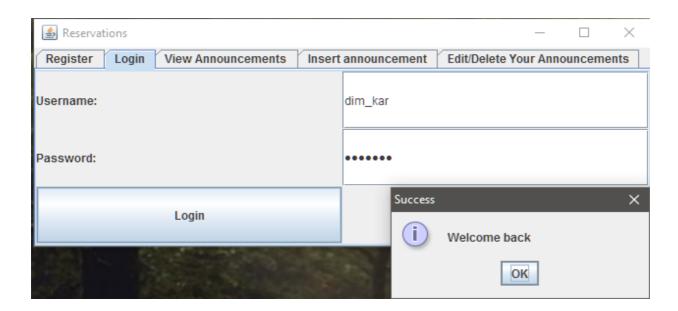
ΣΤ) ΟΘΟΝΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Reserva	tions					_		×
Register	Login	View Announcements	Insert	announcement	Edit/Delete	Your Anno	ounceme	ents
Username:								
Password:								
Name:								
Last Name:								
		Register						

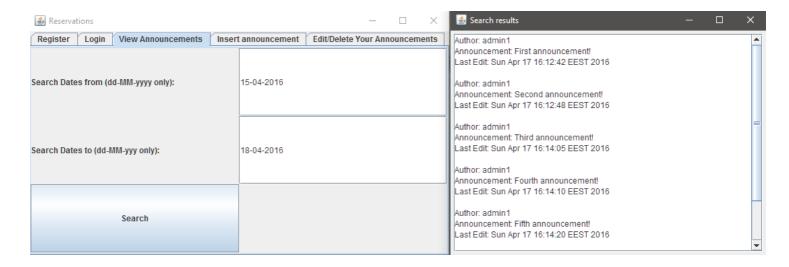

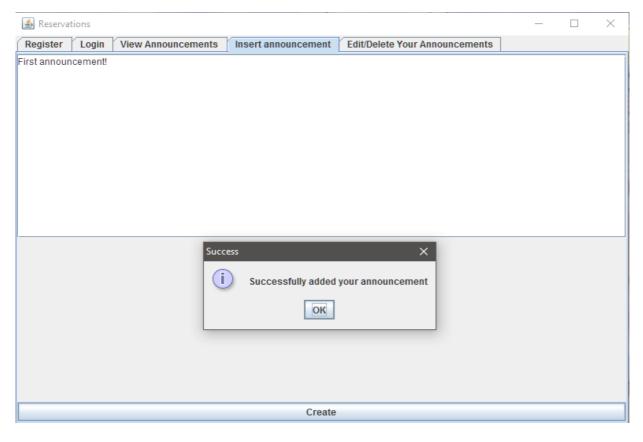

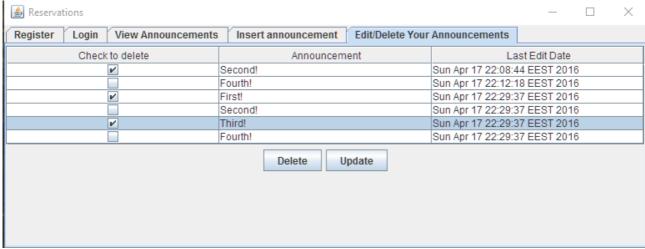

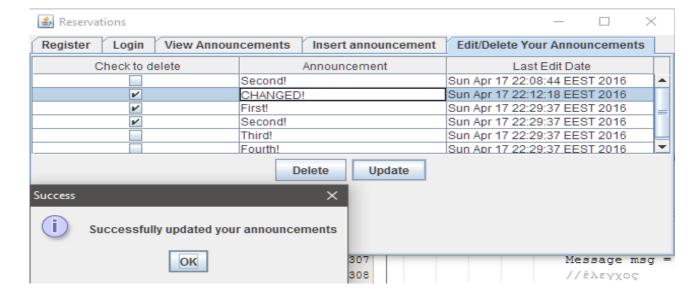
Παρατήρηση σε αυτήν την εικόνα: Εδώ βλέπουμε πως τα tabs εισαγωγής και διαγραφής/τροποποίησης ενεργοποιούνται αυτόματα όταν γίνει το Login.

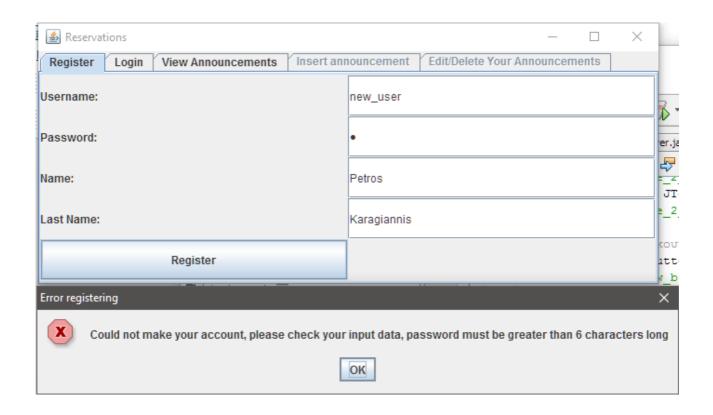

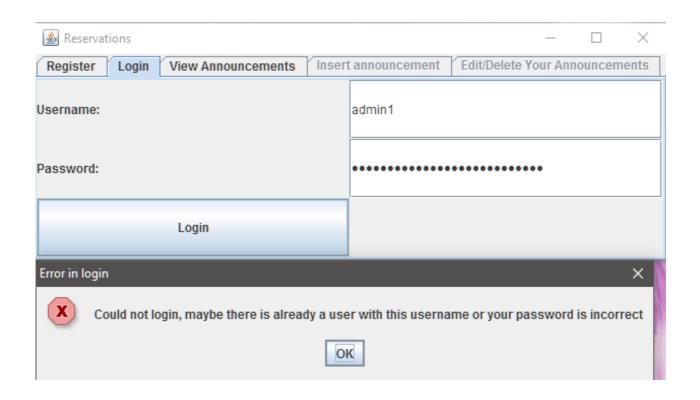
Σε αυτή την εικόνα οι ανακοινώσεις που ψάχνει ο client εμφανίζονται σε ένα νέο παράθυρο, επίσης εκτός της ημερομηνίας εμφανίζεται και η ώρα υποβολής της ανακοίνωσης.

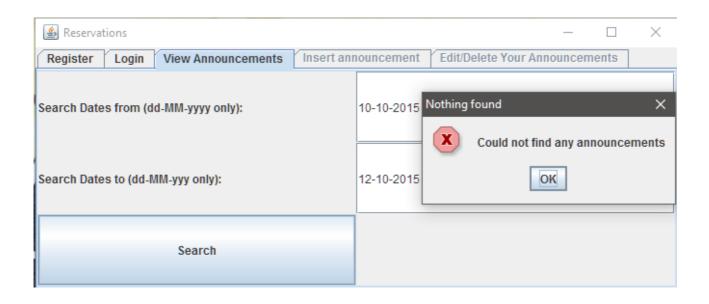

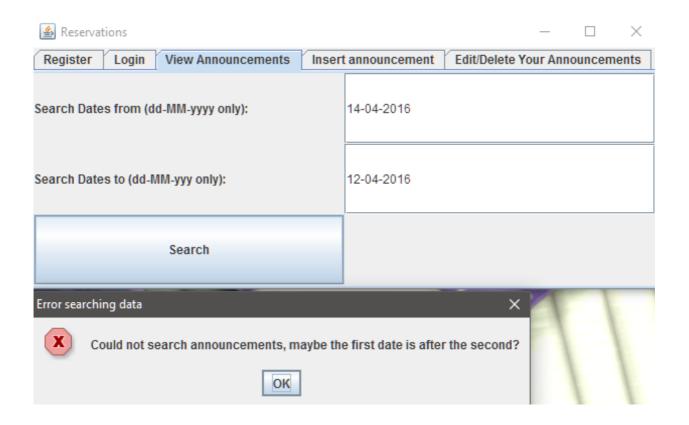

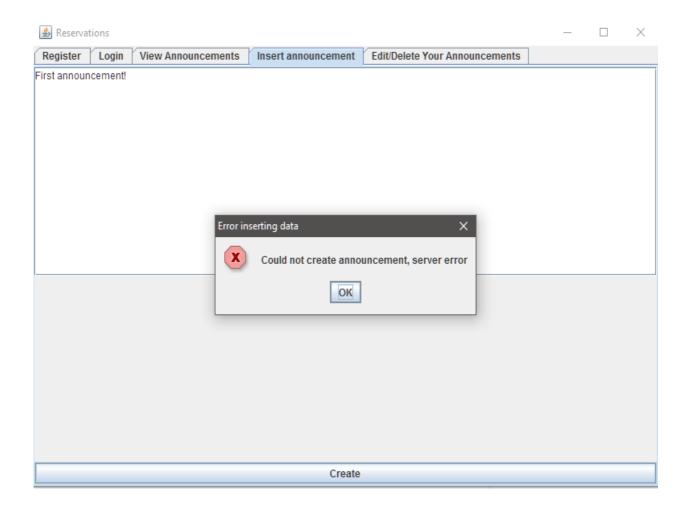

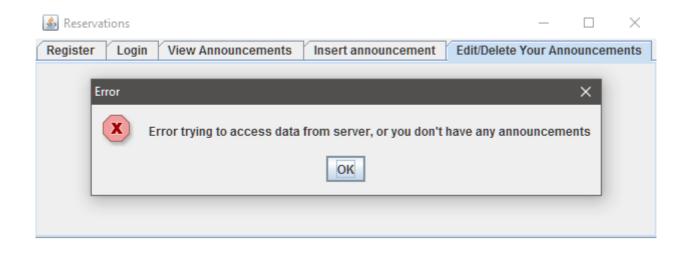

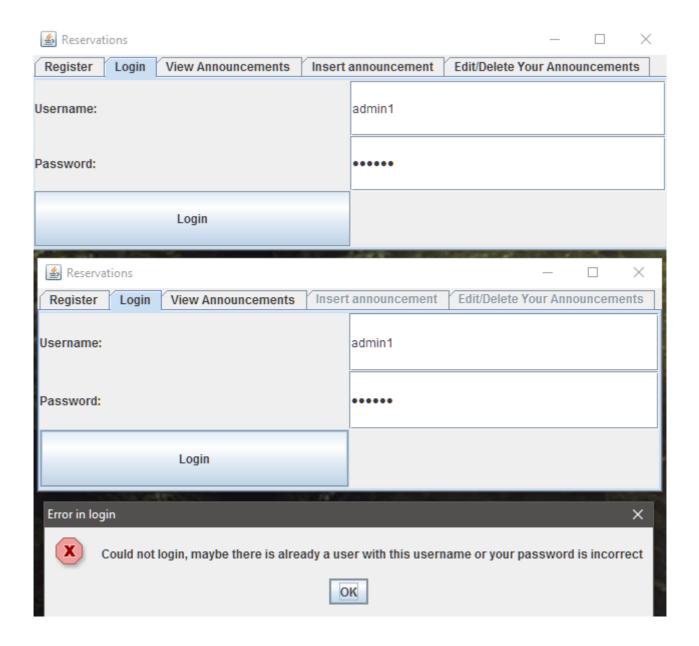

Από τις εικόνες, φαίνεται ότι το πρόγραμμα δουλεύει αρκετά καλά, για διάφορους συνδυασμούς, εντοπίζει λάθη και γενικά και ο Client και ο Server δουλεύουν αρκετά καλά, ο Client στέλνει τα δεδομένα που χρειάζονται καθώς επίσης ελέγχει άν οι τιμές είναι έγκυρες (όσον αφορά το κομμάτι των κανόνων, π.χ δε μπορεί ο κωδικός να είναι μικρότερος από 6 χαρακτήρες, τα πεδία να είναι κάποια κενά, η ημερομηνία έναρξης αναζήτησης να είναι μικρότερη της ημερομηνίας ορίου κτλ), ώστε να μη σταλούν άσκοπα στο δίκτυο αντικείμενα χωρίς λόγο και επίσης να μη φορτώνεται ο server και με άσκοπους ελέγχους που μπορεί να γίνουν στην πλευρά του πελάτη.

Ο Server ελέγχει αν τα (έγκυρα ως προς το συντακτικό τουλάχιστον κομμάτι) που στέλνει ο Client μπορούν να μπούν στις λίστες που κρατάει, ή απλώς ελέγχει αν υπάρχουν στις λίστες αυτές (ελέγχοι).

Τέλος η εφαομογή δεν επιτοέπει login για τον ίδιο χοήστη, δηλαδή αν έχει κάνει ήδη login, και κάποια άλλη instance της εφαομογής ποοσπαθήσει να κάνει login η εφαομογή βγάζει σφάλμα, όπως στην παρακάτω εικόνα, αυτό φαίνεται γιατι το instance της εφαομογής που προσπαθεί να κάνει login έχει απενεργοποιημένα τα tabs (δηλαδή δεν έχει κάνει login) αλλά εφόσον τρέχει ένα άλλο instance στο οποίο ο χρήστης αυτός είναι ήδη Logged in, η εφαομογή βγάζει σφάλμα.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Ένας επιτιθέμενος στο παραπάνω σύστημα client-server, μπορεί να εκμεταλλευτεί ευπάθειες του συστήματος ώστε να το παραβιάσει. Συγκεκριμένα τα δεδομένα που μεταφέρονται στο δίκτυο μεταξύ client και πελάτη (δηλαδή τα δεδομένα στα αντίστοιχα streams, οπότε στη συγκεκριμένη περίπτωση τα διάφορα αντικείμενα της κλάσης Message) δεν είναι κρυπτογραφημένα, δηλαδή μεταφέρονται αυτούσια στο δίκτυο και όχι η κρυπτογραφημένη μορφή τους η οποία είναι οπότε ένας επιτιθέμενος μπορεί να δει τα δεδομένα που μεταφέρονται στο μη ασφαλές κανάλι. Η λύση εδώ είναι η κρυπτογράφιση των δεδομένων, η Java προσφέρει τις δυνατότητες του πρωτοκόλλου SSL για αυτόν τον σκοπό με χρήση του JSSE (Java Secure Socket Extension), το οποίο πέρα από SSL παρέχει και TLS, τον διάδοχο του SSL.

Επίσης, οι κωδικοί αποθηκεύονται στον σερβερ όπως ακριβώς τους έβαλε ο χρήστης. Αν ένας επιτιθέμενος παραβιάσει τον σέρβερ μόνο, τότε μπορεί να βρεί τους κωδικούς εύκολα οπότε το ασφαλές κανάλι SSL δε θα βοηθήσει. Για αυτό είναι σωστό να αποθηκεύονται οι κωδικοί ως συνάρτηση μιας τυχαίας συμβολοσειράς (salt) και μαζί με αυτή να γίνονται hash . Έτσι αν ο client δώσει τον κανονικό κωδικό του για Login, ο server θα ελέγξει το salt και τον κωδικό που έχει δώσει ο χρήστης, θα κάνει hash τον κωδικό και θα ελέγξει αν είναι ίδιος με τον κωδικό που έχει αποθηκευμένο.

Έτσι, ακόμα και αν παραβιαστεί ο σερβερ, ο επιτιθέμενος δε θα έχει στη κατοχή του τον αληθινό κωδικό του χρήστη αλλά το hash αυτουνού, οπότε θα χρειαστεί να τους σπάσει με κάποια μέθοδο (π.χ brute force) που γενικά είναι δύσκολο. Η Java προσφέρει τη κλάση SecureRandom για παραγωγή τυχαίων bytes οπότε το salt πρέπει να δημιουργείται με αυτή τη κλάση που είναι κρυπτογραφικά ασφαλές (π.χ σε σχέση με τη Math.random()).

Τέλος πέρα από αυτά, πρέπει να υπάρχει κάποιο πρωτόκολλο για **αυθεντικοποίηση** και **εξουδιοδότηση**, δηλαδή το σύστημα client-server να γνωρίζει ποιός είναι ποιός καθώς και τι ενέργεις μπορεί να κάνει κάποιος (π.χ οι admins στην άσκηση μπορούν να κάνουν παραπάνω ενέργειες από τους απλούς χρήστες). Η Java προσφέρει την υπηρεσία **JAAS** (Java Authentication and Authorization Service) για αυτόν τον σκοπό.

Ένα παράδειγμα σε αυτή την περίπτωση είναι πως ένας επιτιθέμενος έχει παραβιάσει το σύστημα ενός χρήστη και κάνει ενέργειες μη επιτρεπτές οπότε πρέπει να αποδειχθεί ότι όντως δεν τις έκανε ο χρήστης που παραβιάστηκε.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Hashing κωδικών με salt https://crackstation.net/hashing-security.htm

SSL (JSSE)

https://www.ibm.com/support/knowledgecenter/ssw_i5_54/rzaha/rzahajssemain.htm

JAAS

https://docs.oracle.com/javase/8/docs/technotes/guides/security/jaas/JAASRefGuide.html

 Δ ημιουργία Multi-threaded server <u>http://www.tutorialspoint.com/javaexamples/net_multisoc.htm</u>